

Amerikan sosialistipuolueen konventioni

Kirj. S. NUORTEVA

Amerikan sosialistipuolueen ylimääräinen konventioni St. Louis'ssa, Mo., huhtikuussa 1917, kutsuttiin koolle sääntövaltaisella tavalla. Puolueessamme vallitseva katkansasvaltaisuushenki on aina estänyt sellaisen määräyksen liittämistä perustuslakiin, joka oikeuttaisi puolueen toimeenpanevaa komiteaa kutsu- maan kokoon ylimääräisiä konventioneja. On pelätty liiallista "itsevaltiutta". Niinpä jouduttiin ajasta allikkoon. Kun tuli välttämätön tarve konventionin pitämiseksi, toim. komitea oli pakotettu rikkomaan sääntöjä. Konventionin edustajat valittiin suurella kiireellä ja valintatavoista ei suuria välitetty. Muuttamisessa valtioissa ei jäsenistö valinnutkaan edustajia, vaan ne nimettiin valtion puolueorgaani- en toimesta.

Näistä epäsäännöllisyyksistä huolinatta konventioni oli kuitenkin hyvin edustava puolueel- lemme. Siinä oli edustettuna kaikkia niitä eri suuntia ja suun- tien vivahtuksia, joita löydämme yhtenäistä taktiikkaa ja puo- luekuria vailla olevassa kokoo- muksessamme, johon sitäpaitsi kuuluu tämän laajan maan eri osissa aivan erilaisella taloudel- lisella kehityksasteella olevia ai- neksia.

On vaikeata odottaa yhtenäis- tä toimintaa ja yhtenäisiä käsi- tyksiä ihmisryhmästä, joka -- vaikka näennäisesti koettaa edus- taa uudenaikaisen kapitalismin yhtäläisesti kouluttamaa köyhä- listöä, jonka vaistomaisesti pitäi-

si ryhmittyä sosialismin yksin- kertaisten ja selvien luokkatais- teluperiaatteitten ympärille, — tosiasiasa on kokoonpantu niin erilaisista aineksista kuin esim. Idän teollisuusseutujen työväes- tö ja kaukaisen, kehittymättö- män lännen pikkuviljelijät, — ja niiden lisäksi monipuolinen ko- koelma äärimmäisesti yksilöl- listielistä "sivistynyttä köyhä- listöä".

Näissä oloissa — ja siihen luet- tuna sekin seikka, että vanhan ta- van mukaan lähdettiin konven- tioniin aivan valmistelematta siel- lä esiintyviä kysymyksiä, — on oikeastaan ihmeellistä, että siellä tehtiin niinkin hyviä päätöksiä kuin siellä tehtiin. Tuloksen epä- varmuutta lisäsi sekin seikka, et- tä vanhan hyvän amerikalaisei kokoustavan mukaan kulutettiin suurin osa konventionin ajasta väittelyyn yhdestä ainoasta ky- symyksestä, — tällä kertaa so- takysymyksestä — ja kaikki puolueen järjestämistä ja raken- tamista koskevat kysymykset ratkaistiin vimmatulla kiireellä kokouksen viimeisinä hetkinä, jolloin ei enää ollut aikaa eikä voimaa keskustella niistä harki- tulla tavalla.

Suhde sotaan.

Konventionin tärkeimpänä teh- tävänä oli määritellä suhdetta so- taan. Tämä tärkeä kysymys rat- kaistiin varsin onnistuneesti Konventionin hyväksymä sota- manifesti on selväpiirteisesti marxilainen, luokkataistelun pe-

riaatteelle perustuva, valeisänmaallisuutta ja "sosiaalipatriotismia" vastaan tähdätty asiakirja, joka on saapa paikan sodan aikaisten sosialistijulistusten parhaitten dokumenttien joukossa.

Osottamalla maailman sodan todellisiin syihin, kieltämällä tunnustamasta amerikalaisen sodanjulistuksen oikeutusta, torjumalla maamme vallassaolijojen väitteitä, että Amerika sekaantuu sotaan "ihmisyyden ja sivistyksen" nimessä, tuomitsemalla kaikkia kapitalistien alkuunpanemia ja johtamia sotia, työntämällä luotaan "luokkarauhan" petollisen opin ja juuistamalla, että työläiset tunnustavat vain yhden sodan, riistettyjen työläisten taistelun heitä sortavaa yhteiskuntajärjestelmää vastaan, puolueemme tänä kriittisenä hetkenä hankkii itselleen kunniaakaan aseman maailman sosialistipuolueitten riveissä. Amerikan sosialistipuolue on yksi niitä harvoja Internationalen osia, joka ei antanut kansallisvimmalle ja valeisänmaallisuudelle tilaa työläisten toiminnassa. Kun tämän lisäksi hyväksyttiin erikoinen julistus sotivien maitten työläisille, eritoten saksalaisille, missä tulkittiin järkähtämättömän luokkasolidarisuuden tunteita ja kehoitettiin heitä yhteisiin ponnistuksiin sodan ja sodan syitten lopettamiseksi, niin voimme sanoa että Amerikan sosialistipuolue teki tehtävänsä kunniakaasti, — ainakin sanoissaan.

Mutta siinäpä onkin se joukkomme nöyryytys, että me emme ole varmoja siitä, voimmeko kohota sanojemme tasolle käytännössäkin. Liian syvälle juurtunut puolueessamme on tapa tehdä päätöksiä vain sitä varten, että niitä ken hyvänsä esteettö-

mästi saisi rikkoo. Tämä heikkous tuli esille jo konventionissa. Enemmistön hyväksymän raportin puolesta äänesti valtava osa konventionin edustajia. Mutta muutama tunti myöhemmin kerättiin allekirjoituksia "sosiaalipatrioottisten" edustajain vastajulistuksen alle, ja sen allekirjoitti noin kuusikymmentä edustajaa, niiden joukossa usea, joka oli äänestänyt enemmistöraportin puolesta. Tämä vastaehdotus ajetaan esittää yleisäänestytykselle konventionin hyväksymän manifestin rinnalla. Emme usko, että sillä olisi mahdollisuutta tulla hyväksytyksi, mutta epäilemättä tulee se herättämään jonkinlaista hajaannusta. Jo nyt on näkynyt inhottavaa myyräntyötä tappiolle joutuneitten "sosiaalipatrioottien" taholla. Ne, kuten Benson ja Simons, suoraan usuttavat viranomaisia puolueemme kimppuun "isänmaankavalluksesta". Mutta sillapä saamme kerrankin linjat selviksi riveissämme.

Konventionissa hyväksytty kanta sotakysymyksessä asettaa tärkeitä velvollisuuksia puolueellemme. Me olemme tämän julistuksen kautta sitoutuneet johtamaan internationalen jällehenheräämistä luokkataisteluun. Erikoisesti painostettiin konventionin päätöksissä kansainvälisen toiminnan uudestaan herättämisen välttämättömyyttä ja määrättiin puolueen toimeenpanevaa komiteaa ryhtymään tehokkaisiin toimenpiteisiin tässä suhteessa.

Pikkuporvarillisuuden tappio.

Puolueemme riveissä leikittelyvä pikkuporvarillinen aines kärsi konventionissa toisenkin, sangen

laajakantoisen tappion. Konventionissa tehtiin väkevä yritys "repiä raja-aidat alas", avatakseen järjestöllemme tien poliittisiin liittoihin porvaripuolueitten kanssa. Lännen valtioitten edustajat, missä porvarillisten puolue-ryhmien "reformiharrastuksilla" vielä on kukistuvan pikkuporvariston kapinallisuuden leima, erikoisesti tappelivat tällaisten "vapauksien" puolesta. Konventionin valtava enemmistö kuitenkin järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti torjui kaikki sellaiset yritykset.

Tässäkin kysymyksessä tosin täytyy meidän tehdä se surullinen huomio, että vaikka puolueen virallinen kanta on täydellisesti vastainen poliittisille konikaupoille ja kompromisseille, niin siitä huolimatta tulee sellaista jatkumaan lännellä päin, ja puolueellamme tuskin nytkään tulee olemaan enemmän selkärankaa kuin ennen ankaralla kurinpidolla estääkseen sellaisen politiikan harjoittamista. On näet puolue-toiminnassakin kaksi puolta: toinen tehdä hyviä päätöksiä, toinen kehittää järjestymisvoimaa, joka tietoisesti pystyy vaatimaan kunnioitusta ja tottelevaisuutta näille päätöksille. Saamme ainoastaan toivoa, että konventionissa hyväksytyt toimenpiteet puoluejärjestöjen vahvistamiseksi ja valistuksen tehokkaammaksi tekemiseksi jöskus saattavat meidät sillekin asteelle, että puolueemme toiminnan luokkatietoisuus ilmenee ei ainoastaan päätöksissä, mutta myös toiminnassa.

*

Edellämainitut kaksi kysymystä saatettiin onnelliseen ratkaisuun konventionin sosialidemokraattisen keskustan ja monen-

laisten "radikaalisten" ainesten yhteistoiminnalla. Varsinainen sosialistinen aines, jota edustivat etupäässä idän teollisuusvaltioitten työläiset, itse asiassa ei ollut enemmistönä konventionissa. Kokouksen huomattavana piirteenä näet oli, että kaikki sen parhaat päätökset saatiin käyttämällä molempia äärimmäisyyksiä toisiaan vastaan ja pakottamalla ne asettumaan keskustan kannalle. Tällaisella menettelyllä, — puhumattakaan siitä, että se konventionin ulkopuolella olevassa puolue-elämässä ei suinkaan takaa luokkatietoisien toiminnan menestystä, — oli vielä sekin vaara, että joissakin kysymyksissä nämä äärimmäisyydet, suuttuneina ikävään rooliinsa, yhtyivät keskustaa vastaan ja aikaansaivat vähemmän onnistuneita tuloksia. Niinpä puolueemme perustuslaista poistettiin syndikalisteja vastaan tähdätty n. s. "saboteesipykälä", liittämättä pöytäkirjaan esitettyä selitystä, joka olisi estänyt sen mahdollisuuden, että tuon pykälän poistamista tullaan selittämään ovien aukaisemisena syndikalismille. Tosin kokouksen muut päätökset torjuvat sellaista tulkintaa, mutta olisi sentään voinut toivoa ehdotonta selvyyttä tässäkin kohdassa.

Perustuslain muutokset.

Puolueen perustuslaissa tehtiin muutamia tärkeitä muutoksia, jotka toivottavasti tulevat tekemään puolueemme toiminnan tehokkaammaksi. Poistettiin kömpelö ja hyödytön kansalliskomitea ja sensijaan laajennettiin toimeenpaneva komitea 15 jäsentä käsittäväksi. Maa jaettiin viiteen agitatsioonipiiriin. Huomi-

oon ottaen, että kukin piiri edustaa suunnilleen samallaista taloudellista kehitystasetta. — ja jokaiseen piiriin asetetaan puolueen yleinen organisaaraaja. Yksin tämä muutos on katsottava sangen suuriarvoiseksi. Sillä ehkä voitetaan järjestämistyömme suurin vaikeus, harjoitettavan propagandan tehtävien erilaisuus eri osissa maata, jota ei voinut tyydyttää yli koko maan ulottuva samallinen agitatsioni.

Vuotuisten kansalliskomiteen kokousten tilalle päätettiin asettaa joka vuosi uudistuva neuvottelukokous, jossa käsitellään yksinomaan agitatsionityötä ja järjestystyötä koskevia asioita ja johon ottavat osaa kaikki valtiotien sihteerit ja kielijärjestöjen sihteerit yhdessä toimeenpanevan komitean jäsenten kanssa. Tämäkin toimenpide on katsottava edistysaskeleeksi järjestämistyössämme. Sangen viisas oli määräys, että tämä neuvottelukokous ei saa käsitellä muuta kuin järjestymistä ja propagandaa koskevia kysymyksiä. Sillä tavataan toki sitä, että kerrankin nämä tärkeistä tärkeimmät kysymykset saavat osakseen riittävästi huomiota. Pahana puolena tässä on kylläkin se, että puolueen yleistä taktiikkaa koskevat kysymykset täten jäävät melkein kokonaan yleisäänestyksien varaan. Mutta jos vaan saataisiin järjestöt toimivaan kuntoon, niin yleisäänestysmenetelmän varjopuoletkin vähenisivät.

Propagandatyö.

Konventioni ei ehtinyt yksityiskohtaisesti käsitellä järjestämisvaliokunnan mietintöä, jossa esitettiin ohjeita propagandatyön harjoittamiselle. Se lykättiin sellaisenaan toimeenpanevalla komi-

tealle. Mutta luulemme että valiokunnan mietintö on oleva hyvänä ohjeena järjestöjemme organisaatioille. Siinä ensi kerran puolueemme historiassa yritetään muovailla osastojen toimintaa sellaiseksi, että se voisi koota ympärilleen työläisiä ei ainoastaan vaalien ajaksi, vaan muodostuisi, kuten kielijärjestöjen keskuudessa on asian laita, yhteiskunnalliseksi keskustaksi, joka täyttää työläisen elämän mieltäkiinnittäville ja kehittäville luokkaharrastuksilla. Suositellaan osastojen seurusteluelämän kehittämistä, nuorisoliiton työtä, vaaditaan huomiota naisten järjestämiselle, osuustoiminnalle, ja suunnitellaan keinoja lähemmän yhteistoiminnan aikaansaamiseksi puolueen amerikalaisen osastojen ja yleensä hyvien toimintakykyisiksi osottautuneiden kielijärjestöjen välillä.

*

Saatamme meille mielenkiintoisena seikkana merkitä, että konventionin päätöksissä tällä kertaa yleensä esiintyy kielijärjestöjen tuloksellisten kokemusten jälkiä tavallista enemmän. Eri kielijärjestöt olivat hyvin edustettuna kokouksessa, — suomalaisiakin edustajia oli tällä kertaa kymmenkunta. He ahkerasti ottivat osaa kokouksen toimintaan ja heidän esityksensä yleensä myötävaikuttivat kokouksen hyvin tuloksiin. Kaikissa valiokunnissa, mutta etenkin sota-asiaain, perustuslaki- ja järjestämisvaliokunnassa tämä avustus tuli hyvään tarpeeseen. Konventioni tosin ei hyväksynyt sitä ohjelmaluonnosta, mikä laadittiin suomalaisten edustajain toimesta, ja jossa selvästi olisi asetettu marxilaisen luokkataistelukannan

perustukselle, vaan sen sijaan kiireessä tuli hyväksyneeksi epä-määräisen pintapuolisen "selityksen", jonka laati J. Mahlon Barnes, väittäen, että amerikalaiselle työläiselle ei maksa vaivaa esittää syvällisiä ohjelma-luentoja.

Mutta useimmissa muissa yrityksissään pääsi voitolle esityksemme, kuten toivomme, myötäväikuttaen puolueemme kokoomiseen todelliseksi työväenpuolu-eksi.

1917 TOUKOKUU

Kirj. Aku Päiviö.

*Aika on tuhon ja kuolemankauhun,
aika on hirveän punaisen naurun.
Aika on haavojen,
aika on hautojen —
hautojen suurten ja haavojen syvään;
aika on tunteiden,
aika on tekojen —
tunteiden, tekojen pahain ja hyvään.
Uhrien aika ja uhrausten
ja synkän syyttömän surun
kauttaalta kaiken maailman turun.*

*Tuhon ja kuoleman toukokuu
ja — suurten toivojen toukokuu!*

*Moni, joll' oli tuokio juuri
elämänuskallus kaunis ja suuri,
moni, joll' oli juurtunut syvään
ihanteet ihmisyyteen ja hyvään,
joille hän rakensi maailman rauhaa,
on maahan nyt lyöty, ja kaikkialta
— sydämmestä, ja maailmalta —
elämänturhuuden pasuunat pauhaa
kaikentuhoa kiehtovin kielin:*

*Anna jo mennä, anna jo mennä,
ei ole enää väliä millään!
Kuolemantielle jo kulkusi ohjaa,
ei ole enää elämällä pohjaa.*